

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Előadó:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – **az élelmezés elmaradása, illetőleg a bilincselés alkalmazása tekintetében a panasznak**

h e l y t a d o k,

minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közzétételétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos elektronikus úton (e-mail) panaszt, majd postai úton panasz-kiegészítést terjesztett elő a Panasztestületnél a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés kapcsán. A Panaszos kérte, hogy a rendőri intézkedés miatti kifogásait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos beadványában előadta, hogy *-n* órákor a tulajdonát képező és általa üzemeltetett étteremben 3 fő rendőr érkezett, kérdéseket intéztek hozzá, majd megkérdezték tőle, hogy vallomástétel céljából velük tudna-e menni. A Panaszos igennel válaszolt, majd minden előzmény nélkül az egyik rendőr kivette az italát a kezéből, majd rángatni kezdték. Kirángatták az étteremből, majd beültették az étterem előtt parkoló rendőrautóba. A rendőrautóban az egyik rendőr bántalmazta a Panaszost.

A Rendőrkapitányságra történt szállítását követően a Panaszos szóvá tette a bántalmazását erre a rendőr ismételt bántalmazta őt. A Panaszos segítséget kért a jelenlévő többi rendőrtől, de azok megtagadták a segítségnyújtást. A Panaszossal közölték, hogy elő van állítva, ezért meg fogják motozni, de az előállítás okát nem közölték. Megmotozták, majd elvették tőle az értékeit, amelyről jegyzőkönyvet nem állítottak ki.

A Panaszos előállításának időtartama * óra * perc volt, ezalatt semmilyen élelmiszert nem biztosítottak a részére annak ellenére, hogy többször jelezte, hogy éhes. A Panaszos * óra körüli időben orvosi ellátást kért, de arra csak * órákor került sor.

A Panaszos pontokba szedve összefoglalta a rendőri intézkedéssel kapcsolatos kifogásait, amelyek a következők:

- 1.) Az előállítás körülményeinek tisztázatlansága,
- 2.) Kényszerítő eszközök alkalmazása,
- 3.) Könnyű testi sértés okozása,
- 4.) Rendőri segítségnyújtás kötelezettségének megtagadása,
- 5.) Az arányosság követelményének be nem tartása,
- 6.) Kötelező élelem biztosításának elmulasztása,
- 7.) Az igazolás adattartama nem felel meg a valóságnak,
- 8.) Az igazolás kiállításának és átadásának a körülményei,
- 9.) A lefoglalás körülményei.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri fellépés és intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való, valamint a XX. cikkben foglalt testi-lelki egészséghez fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy a bejelentések tartalma alapján a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége, ugyanakkor az előállítás végrehajtása miatt sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való joga. A Panasztestület álláspontja szerint sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, amikor a rendőrség

késlekedett a tanúkutatással és sérült az emberi méltósághoz való joga a kényszerítő eszköz alkalmazása és az élelmezés elmaradása kapcsán.

A Panasztestület megállapította továbbá, hogy letéti jegyzék felvételének elmaradása és a ruházátvizsgálás módja miatt nem sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz, illetőleg az emberi méltósághoz való joga.

A Panasztestület álláspontja szerint a bántalmazásra vonatkozó kifogás, az azonosítási kötelezettség és az előállítás közlésének elmulasztása miatt az alapjogsérelem nem megállapítható.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a panasz, illetve panasz-kiegészítés;
- eset adatlap;
- elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés;
- rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás;
- jelentések;
- a tanúkihallgatásról szóló jegyzőkönyv;
- gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv;
- gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv;
- személyes szabadságot korlátozó rendőri intézkedés kivizsgálásáról szóló jelentés;
- a Rendőrkapitányság vezetőjének átirata;
- átiratok.

III.

A Panaszos a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a előterjesztett panaszában, illetve panasz-kiegészítésében megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem

meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából jelentőséggel bírnak a Panaszos által kifogásolt eseménysor előzményei, amely előzmények a II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

* lakos *-n * órákor telefonon keresztül bejelentést tett a Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Tevékenység-irányítási Központjába, hogy az étteremben barátját bántalmazták, akinek – a bántalmazásból adódóan – erősen vérzik a feje. A Tevékenység-irányítási Központ – a bejelentés alapján – rendőrfőkapitányt, illetve mentőt irányított a helyszínre.

A rendőrök * órákor érkeztek az étteremhez, majd haladéktalanul adatgyűjtésbe kezdtek. Az adatgyűjtés alkalmával meghallgatták a bejelentőt és a sérült személyt is, * lakost.

A meghallgatottak elmondták, hogy az étteremben beszélgettek és italoztak, majd * nézeteltérésbe keveredett az étterem tulajdonosával [a Panaszossal]. A verbális nézeteltérést dulakodás és verekedés követte, majd az étterem tulajdonosa egy italosüveggel fejen ütötte *, aki a bántalmazás következtében fejsérüléseket szenvedett és erősen vérzett a feje.

A sérültet a mentők a Kórházba szállították.

V.

A Panaszos panaszbeadványában kérte, hogy az állítólagos bántalmazása kapcsán kerüljön kivizsgálásra **a könnyű testi sértés okozása**, az állítólagos bántalmazása kapcsán, a helyszínen jelenlévő rendőrök részéről **a segítségnyújtás kötelezettségének a megtagadása**, illetve a Panaszost érintő **lefoglalás körülményei**.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 29. § a) pontja szerint:

¹ Pl.:

1/2004. Büntető jogegységi határozat,

BH2009. 230,

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

„29. § Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:
a) a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja és a kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény.”

A Be. 195. § (1) bekezdés alapján „Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz - ha e törvény kivételt nem tesz -, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet”.

Megállapítom, hogy a Panaszos állítólagos bántalmazása és az állítólagos bántalmazás kapcsán kért segítségnyújtási kötelezettség megtagadása büntetőeljárás keretében vizsgálendő, ezért jelen közigazgatási hatósági eljárás keretein belül – hatáskör hiányában – **annak elbírálása nem volt lehetséges.**

Megjegyzendő, hogy a rendelkezésre álló iratok *-n – a Be. 29. a) pontja alapján –, megküldésre került a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályának.

A Panaszos a Be. rendelkezései alapján folytatott eljárás alkalmával végrehajtása lefoglalás körülményit is panaszolta.

A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő panasz elbírálására a Ket. keretei között az ismertetett indokok miatt nincs törvényes lehetőség, **ezért e panaszpont vizsgálatát is mellőztem.**

A Rendőrség az elrendelt nyomozás során végrehajtott bármely nyomozási cselekményt megfelelő módon hajtott-e végre, nem a közigazgatási hatósági eljárás keretében eldöntendő kérdés. A Be. alapján folytatott nyomozás törvényességi felügyeletét az ügyészség látja el, így az ezzel kapcsolatos kifogások kizárólag az ügyészség által bírálhatóak el.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „(...) *Annak eldöntése, hogy az eljáró rendőrkapitányságok az elrendelt nyomozást illetően bármely nyomozati cselekménnyel késedelembe estek-e, vagy bármely nyomozati cselekményt nem megfelelő időben, vagy nem megfelelő módon tettek meg, nem közigazgatási eljárás keretében eldöntendő kérdés, és annak felülvizsgálatára a közigazgatási bíróságnak nincs hatásköre. Hangsúlyozta a megyei bíróság, hogy a nyomozás törvényességét az ügyészség felügyeli, így az ezzel kapcsolatos kifogások az ügyészség által bírálhatóak el.(...).*”²

VI.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

1.) Az előállítás körülményei

² Lásd: BH2011. 179 – A rendőri intézkedéssel szembeni panasz kivizsgálása során a rendőrség nyomozati cselekményei már nem vizsgálhatók (1994. évi XXXIV. törvény 92. §, 93/B.§, 13. §, 1998. évi XIX. törvény 170. §, 171. §)

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”*

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdése szerint *„Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”*

A határozat IV. részében ismertetett előzmények alapján megállapítható, hogy a Rendőrkapitányság munkatársai * órákor az Rtv. 13. § (1) bekezdésben rögzített intézkedési kötelezettségükből adódóan kezdték meg az elsődleges intézkedések (adatgyűjtés) foganatosítását. Ennek alkalmával, mint a fentiekben már említésre került meghallgatták a bejelentőt, a sérültet, majd az étteremben felvették a kapcsolatot az étterem alkalmazottjával, illetve a Panaszossal is.

Az intézkedő rendőrök a határozat IV. részében ismertetett előzményi adatok birtokában okkal feltételezték, hogy a Panaszos bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy (Btk. 339. § (1) bekezdés – garázdaság), ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Panaszost előállították a Rendőrkapitányságra.

A Panasztestület álláspontjában megállapította, hogy a Panaszos előállítása – bár annak jogalapja megvolt – nem felelt meg az arányosság követelményének, ugyanis Panasztestület vélelme szerint kizárt, hogy a Panaszos a rendőrség kérésére, vagy idézésére ne ment volna be magától a Rendőrkapitányságra és ne tett volna vallomást az ügyben. Ezek alapján a Panasztestület álláspontja szerint a rendőrség a Panaszos személyi szabadságának jogellenes korlátozását valósította meg.

A Panasztestület megállapításával ellentétes álláspontom szerint a helyszínen tapasztaltak alapján felmerült a Panaszossal szemben garázdaság bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely jellegénél fogva köznyugalom elleni, kihívóan közösségellenes és erőszakos jellegű magatartást feltételez. Az ilyen jellegű cselekmények elkövetőivel szemben a határozott rendőri fellépés „kifejezetten” szükséges, amely alapvető társadalmi igényként – és a rendőri intézkedésekkel szemben támasztott elvárásként is – megfogalmazódik a köznyugalom és a közrend biztosítása érdekében.

Megállapítom, hogy a rendőrök a cselekmény mielőbbi felderítéséhez fűződő bűnüldözési érdek, továbbá a Panaszossal szemben felmerült gyanú kizárásának vagy alátámasztásának igénye alapján indokoltan, az arányosság figyelembevételével, kellő jogalappal döntöttek a Panaszos előállítása mellett, ezek alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

A Panaszos sérelmezte továbbá, hogy az étteremben a rendőrök nem hajtottak végre adatgyűjtést.

A Panasztestület e kérdésben megállapította, hogy a rendőrség indokolatlanul késedelmeskedett a tanúkutatással, ezáltal sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Panasztestület fenti megállapításával az alábbi indokok értelmében nem értek egyet.

A rendőri jelentésben, valamint az elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltak szerint *-n * órakor három fő rendőr – közülük egy, önálló intézkedésre nem volt jogosult próbaidős rendőr – érkezett a helyszínre. A helyszínen a rendőrök meghallgatták a bejelentőt, a sértettet. Ezzel egy időben a mentőszolgálat munkatársai is megérkeztek, akik a sértettet kórházba szállították. Ez idő alatt a helyszínen a rendőrök a Panaszost is meghallgatták, majd megtekintették a Panaszos számítógépén a cselekményről készült felvételeket. A helyszínen rendelkezésre álló adatok alapján a rendőr többször kiment a vendéglátóhelyről és telefonon egyeztetett a Tevékenység-irányítási Központ (továbbiakban: TIK) munkatársával. A Panaszos által csatolt fotók alapján a sértett és a bejelentőn kívül kevés vendég tartózkodott a helyszínen, rajtuk kívül két alkalmazott volt jelen, akiket a későbbiek során tanúként kihallgattak.

A leírtak alapján megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök a helyszínen a cselekményben érintett személyeket meghallgatták, elsődleges adatgyűjtést elvégezték, amely elegendő volt arra, hogy a rendelkezésre álló információk alapján a nyomozó hatóság további eljárási cselekményeket hajtson végre. Ezáltal e tárgyban a Panaszost joghátrány nem érte figyelemmel arra is, hogy a büntetőeljárás bármely szakaszában a Panaszos észrevételt, indítványt tehet, a védelmére szolgáló tényeket az eljárás során bármikor előadhatja, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

2.) Kényszerítő eszköz alkalmazása (testi kényszer és bilincs)

Az Rtv. 19. § (1) bekezdés értelmében „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

A (2) bekezdése szerint „A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók”.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdés szerint „A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható”.

Az Rtv. 17. § (2) bekezdés értelmében „A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére - amint ez lehetséges - segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sértettet orvos elláthassa, kórházi

elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérüléssel kapcsolatban álló személy erről értesüljön”.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § (1) bekezdés szerint *„Az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan”.*

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdés értelmében *„A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfeszítéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható”.*

A (2) bekezdés első mondata szerint *„A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat.”*

A panaszos kifogásolta, hogy az egyik rendőr az üzletében, miután közölték vele, hogy beviszik a kapitányságra, megfogta a kezét és az ajtó felé rángatta. Ezt a panaszos szóvá tette, mondván, hogy nincs rá szükség, mivel e nélkül is velük megy. Ezt követően a rendőr továbbra is fogta a karját, majd beültette a kocsiba.

A elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés bár a testi kényszer jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdését jelölte meg, ugyanakkor a jelentés tartalmazza, hogy a helyszínen a felvétel megtekintését, valamint a Panaszos igazoltatását követően a rendőrök felszólították a Panaszust, hogy szándékos bűncselekmény elkövetése miatt előállítják a Rendőrkapitányságra, azonban a Panaszos közölte, hogy nem megy velük, ezért a rendőrök ismételt felszólították az előállítás foganatosítására, valamint arra, hogy amennyiben nem működik együtt, úgy vele szemben kényszerítő eszköz kerül alkalmazásra. Ezt a Panaszos tudomásul vette, majd közölte, hogy bemegy az irodájába és a kabátját felveszi. Ezt követően az intézkedő rendőr kiment a helyiségből és telefonon felvette a kapcsolatot a TIK munkatársával, majd a helyiségbe visszatérve azt tapasztalta, hogy a Panaszos egy üvegből sört töltött magának és azt elkezdte inni. Erre az ott tartózkodó r. főőrzsórmester felszólította a Panaszust, hogy az ivást hagyja abba és induljon a szolgálati gépkocsihoz, amelyre a Panaszos még három kortyot ivott a sörből, majd megindult kifelé. Ekkor az intézkedő rendőr a Panaszos bal karját megfogta, hogy elvezető fogással vezesse ki, azonban a Panaszos kiabálni kezdett és közölte, hogy engedjék el, jön ő magától is. Közben az intézkedő rendőr a Panaszust a kezénél fogva kivezette és a szolgálati gépkocsiba beültette, ahol a Panaszos a kiabálást tovább folytatta és próbált a gépjárműből kiszállni.

A Panasztestület e sérelem vonatkozásában megállapította, hogy indokolatlan volt a Panasossal szemben alkalmazott testi kényszer, mivel annak alkalmazása nem lehet önmagában indoka és jogalapja rendőrség által megjelölt előállítás. A testi kényszer alkalmazásához minimum felszólítással és kényszerítő eszköz használatára vonatkozó figyelmeztetéssel el nem hárítható passzív ellenállást kell tanúsítania az intézkedés alá vont személynek, önmagában a verbális ellenszegülés azt nem alapozza meg. A jelentések szerint a panaszos nem akart a rendőrökkel menni, de amikor felszólították erre és figyelmeztették, eleget tett a felszólításnak, továbbá a panaszos inni kezdett, amíg a rendőrök mással foglalkoztak, de amikor rászóltak, akkor eleget tett a felszólításnak és abba hagyta az ivást. Így

gyakorlatilag felszólításra együttműködő magatartást tanúsított, így a vele szembeni testi kényszer alkalmazása szükségtelen volt.

A Panasztestület fenti megállapításával az alábbi indokok értelmében nem értek egyet.

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

E törvényi rendelkezések nem csak a rendőr által alkalmazható „kényszer” maximumát, de minimumát is előírják, mégpedig oly módon, hogy a rendőr olyan fokú kényszerrel kell, hogy alkalmazzon, amely megfelelő biztonságot fog nyújtani az intézkedés jövőbeni része során is. Ez az előírás az intézkedő rendőrtől azt követeli meg, hogy a panaszos jövőbeni magatartására vonatkozóan vonjon le megbízható következtetéseket. E következtetést a rendőr a helyszínen a jövőre vonatkozóan nem végezheti el „patikamérlegen”. Számtalan példa mutatta már, hogy a rendőr olyankor „alábecsüli” a szükséges intézkedés mértékét. Ezek következménye „jobb esetben mindössze” szökés, rosszabb esetben önkárosítás, súlyos sérülés, lőfegyverhasználat lett. A rendőrtől a törvényalkotó elvárja, hogy az intézkedése során ilyen esetek ne következhesse be.

Fontos hangsúlyozni azt a tényt is, hogy az alkalmazott kényszerítő eszköz „pozitív hatását”, azaz a megelőzött további jogsértő cselekményt – megtörténtük hiányában – igazolni, bizonyítani nem lehet sem az intézkedés korai szakaszában, a kényszerítő eszköz alkalmazását megelőzően a helyszínen, sem azt követően hatósági, vagy bírósági eljárásban.

A jogalkotó ezért a mérlegelésnek „tágabb kört enged” amikor azt írja elő, hogy a rendőri intézkedés csak „nyilvánvalóan aránytalan” hátrányt nem okozhat az intézkedés alá vont személynek.

A testi kényszer alkalmazása olyan fizikai erő kifejtéssel jár, mely ereje, irányultsága (elvezető fogások, karfeszítés, földre fektetés) révén képes lehet megtörni az elszenvedőjének akaratát, azaz az akaratlagos ellenszegülő mozgását mindaddig, amíg a rendőr saját fizikai erő kifejtését megfelelő intenzitással és irányultsággal fenntartja.

Mindezekre vonatkozóan a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként azzal, hogy a rendőrök által alkalmazott testi kényszer szükséges és arányos volt figyelemmel a Panaszosnak az intézkedés során tanúsított viselkedésére, valamint az intézkedéssel szembeni engedetlenségére, amikor a rendőri felszólításnak nem tett eleget, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

A Panaszos sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök bilincsből és vezetősíjra vitték el az üzletéből a házkutatásra, miközben nem állt ellen és korábban az orvosi vizsgálatra szállításra és a rendőrségen a dohányzásra kiengedés során sem bilincseltek meg.

A * rendőri jelentés szerint * óra körüli időben a nyomozó hatóság tagjai a biztonsági kamera felvételeinek lefoglalása céljából a Panaszost bilincsből és vezetősíjra vitték el az üzletéből. Erre azért volt szükség, mert az előzetesen kapott információk alapján a Panaszos előállításakor a helyszínen ellenszegülő magatartást

tanúsított. A vendéglátóhelyre történő belépést követően a bilincset levették róla, így a számítógépet is tudta kezelni a felvételek letöltése céljából.

E sérelemmel kapcsolatban a Panasztestület megállapította, hogy a rendőri jelentések nem számoltak be arról, hogy a panaszos az előállítás során, a kapitányságon eltöltött kb. 7 óra alatt agresszívan viselkedett volna, vagy vele szemben az Rtv. 48. § szerinti bármelyik ok felmerült volna. A rendőrség nem jelölt meg olyan körülményt vagy a panaszos magatartásában olyan változást, ami indokolta volna a panaszos kezelésében beállít változást. Mindezek alapján indokolatlan volt a panaszossal szemben a bilincs alkalmazása, figyelemmel arra, hogy az intézkedés korábbi szakaszaiban (például kórházba kísérés során) nem alkalmazták vele szemben bilincset.

A Panasztestület fent kifejtett álláspontjával egyetérttek, tekintettel arra, hogy a Panaszos előállítása során – a kapitányságon eltelt közel 7 óra időtartam alatt – nem merült fel olyan körülmény, amely indokolta volna a bilincs alkalmazását, különös tekintettel arra, hogy erre irányuló eseményről a rendőrségi iratok sem számolnak be.

A fentiek alapján a benyújtott panasz – a bilincs alkalmazása vonatkozásában – megalapozott.

3.) Élelmezési kötelezettség elmulasztása

A Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdése alapján „A személyi szabadság korlátozásának első 5 óráját követően az intézkedést foganatosító rendőri szerv gondoskodik a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. Ha a rendkívüli őr nem rendelkezik az étel kiosztásához szükséges élelmiszerhigiéniai alapismereti vizsgával és érvényes egészségügyi könyvvel, akkor az élelmiszer kicsomagolását nem végezheti. Ilyen esetben a fogvatartottat előrecsomagolt élelmiszerral és az annak elfogyasztásához szükséges egyszer használatos evőeszközökkel kell ellátni”.

A Panaszos sérelmezte, hogy annak ellenére, hogy előállítás meghaladta az öt órát, ételmet nem kapott, pedig ezt kifejezetten kérte.

A rendőrségi irat alapján az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés mellékletét képező „Nyilatkozat” szerint az előállított személy nem kért élelmezést, annak valódiságát aláírásával igazolta, bár ennek pontos idejét (óra, perc) nem lehetett megállapítani. Az elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben szerepel továbbá, hogy a járőrök *-n * órákor átadták az előállított személyt rendőr nyomozónak. A Panaszos gyanúsítottként történő kihallgatása során tette azt a bejelentést, hogy sérülése keletkezett a rendőri intézkedés során, amelyre figyelemmel őt orvosi vizsgálatra vitték. Az étkezésről rendőr nyilatkozta, aki *-n * órákor kezdte meg aznap a szolgálatát. rendőr nyilatkozata szerint akkor szerzett tudomást arról, hogy a Panaszos kér ételmet, amikor visszatérve a kórházból kitöltötték a nyilatkozatot. Az ambuláns kezelőlapon a betegfelvétel ideje * óra. Az előállított személyt nem helyezték el az előállító helyiségbe. Az élelmezéssel kapcsolatban kizárólag az előállítás mellékletét képező „Nyilatkozat” áll rendelkezésre, melyen a panaszos erről szóló nyilatkozatának időpontját nem lehetett tisztázni. A Panaszos *-n * óra és * óra között nem kapott ételmet, így sérült az emberi méltósághoz való joga.

Ezzel kapcsolatban a Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy az előállítás időtartama a konkrét esetben meghaladta az öt órát, ugyanakkor az a rendőrségi és a panaszosi előadás között a jelen esetben ellentmondás van a tekintetben, hogy a panaszos igényelt-e élelmezést vagy sem. Ugyanakkor a rendőr nyilatkozatára tekintettel (a kórházból visszatérve nyilatkoztatták és kért élelmet) és arra a tényre, hogy a rendőrség nem küldte meg a külön nyilatkozatot, ami tisztázhatta volna, hogy a panaszost mikor nyilatkoztatták és hogyan nyilatkozott, a Panasztestület elfogadta a panaszosi előadást, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltóságához való joga sérült az élelmezés elmaradása miatt.

A Panasztestület fent kifejtett álláspontjával szintén egyetértek, tekintettel arra, hogy az élelmezéssel kapcsolatban kizárólag egy olyan „Nyilatkozat” került kitöltésre, amelyen pontos időpont nem került rögzítésre. Ennek alapján nem lehetett megállapítani, hogy a Panaszost mikor nyilatkoztatták és hogyan nyilatkozott az élelmezésével kapcsolatban. Egyetértve továbbá a Panasztestület által tett azon megjegyzéssel, miszerint az előállított személy élelmezéséről akkor is köteles gondoskodni a rendőrség, amennyiben az előállítás időtartama alatt nem helyezi előállító helyiségbe, figyelemmel arra, hogy a Szolgálati Szabályzat csupán az étkezés helyszíneként jelöli meg az előállító helyiséget, nem pedig az élelmezés feltételeként.

Mindezekre figyelemmel a panasz e tekintetben megalapozott.

4.) Az igazolás adattartamának valóságtartalma, valamint kiállításának és átadásának körülményei

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint *„Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani”*.

A (3) bekezdés értelmében *„A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani”*.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”*.

A (2) bekezdés szerint *„Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”*.

A Panaszos sérelmezte, hogy az előállításról szóló igazolást a kihallgatását megelőzően állították ki, * órákor. Visszaadták az elvett tárgyait, az igazolást pedig * rendőr adta át. A Panaszos állítása szerint a rendőr azt mondta a másik rendőrnek, hogy majd írja be a papíron a fogvatartás végét. Ekkor a r. főtörzsőrmester aláíratta vele a két igazoláson, hogy átvett egy példányt, de valójában azt a másik rendőrnek adta. Az igazolást a Panaszos végül saját üzletében * órákor kapta meg. A panaszos állítása szerint az igazolás tartalma nem felel meg a valóságnak, mivel azon a fogvatartás helyszíneként a kapitányság van megjelölve, miközben a panaszost átszállították a kórházba és a saját üzletébe is átszállították az előállítás ideje alatt. A Panaszos véleménye szerint, mivel az igazolás közokiratnak minősül felvetheti a közokirat hamisítás és a hivatali visszaélés bűncselekményének gyanúját.

A rendőri jelentés szerint az igazolást az étteremben adták át a Panaszos részére *-n * órákor, amit kézzel írtak rá utóbb a panaszos tulajdonát képező vendéglátóhelyen.

E sérelemmel kapcsolatban a Panasztestület állásfoglalásában megállapítást nem tett.

A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint megállapítható, hogy az előállítás időtartamának kezdő időpontja gépirással került rögzítésre, a befejező időpontja pedig kézírással került rájegyzésre, amely szerint a Panaszos személyes szabadságának korlátozása *-n * órától, *-n * óráig tartott.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdésében foglaltak szerint „*A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával*”. Ezen elv tükröződik az Rtv. 33. § (3) bekezdésében is, miszerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb nyolc órán át korlátozhatja.

A Panaszos előállításának a célja a büntetőeljárás sikerességének minél nagyobb mérvű biztosítása volt, amelyet a törvényben meghatározott nyolc órán belül lehetőség volt elérni. Ilyen módon a Panaszos vonatkozásában, az előállítás még törvényesnek tekinthető végső időpontja * óra volt.

Azon panaszosi kifogás miszerint az előállítás időtartamának végső időpontja kézírással és a Panaszos aláírását követően került csak rögzítésre a rendőri intézkedés jogszerűségét nem befolyásolja, figyelemmel azon körülményre is, hogy a nyomozó hatóság eljárási cselekményeket fogantatosított, amelyben a Panaszos is érintett volt, így annak végső időpontját előre nem lehetett meghatározni.

Megállapítható továbbá, hogy jelen igazolásnak nem kell tartalmaznia azt, hogy az előállítás időtartama alatt a rendőrség milyen eljárási cselekményeket hajtott végre, illetőleg, hogy a Panaszost ezen időtartam alatt orvosi vizsgálat céljából kórházba szállították, valamint a helyszíni szemle lefolytatása végett a tulajdonát képező vendéglátóhelyre vitték. Jogszabály ilyen jellegű kötelezettséget a rendőrség számára nem ír elő.

A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolást a rendőrség elkészítette, az a Panaszos aláírással ellátta.

Azon panaszosi sérelem, miszerint jelen igazolást a rendőrök a tulajdonát képező vendéglátóhelyen adták át a részére és ott került csak rögzítésre az előállítás időtartamának végső dátuma, a rendőri intézkedést nem teszi jogszerűtlenné, ezzel kapcsolatban a rendőrség részéről mulasztás akkor merült volna fel, ha a Panaszos részére az ténylegesen nem került volna átadásra.

Mindezekre tekintettel a panasz erre vonatkozó része alaptalan.

VII.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában vizsgálat tárgyává tette a panaszossal szemben eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét, a tettenérés alapján történő elfogást, az előállítás tényének közlését, a rendőri intézkedés által okozott sérülést, a ruházatátvizsgálás módját, orvosi vizsgálat időpontját, azonosítási kötelezettség elmulasztását.

A Ket. 35. § (1) bekezdés értelmében „*Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét, lakcímét vagy székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet, a telefax számát vagy a telefonos elérhetőséget*”.

Tekintettel arra, hogy a Panaszos által előterjesztett panaszbeadványban a fenti körülményeket nem sérelmezte, ezért a hivatkozott jogszabályhely alapján azokat érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy „*A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.*”

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint „*(...) Az FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.*”

VIII.

A Panasztestület álláspontjában megállapította, hogy a Panaszos előállítása – bár annak jogalapja megvolt – nem felet meg az arányosság követelményének, ugyanis Panasztestület vélelme szerint kizárt, hogy a Panaszos a rendőrség kérésére, vagy idézésére ne ment volna be magától a Rendőrkapitányságra és ne tett volna vallomást az ügyben. Ezek alapján a Panasztestület álláspontja szerint a rendőrség a Panaszos személyi szabadságának jogellenes korlátozását valósította meg.

Álláspontom szerint a helyszínen tapasztaltak alapján felmerült a Panaszossal szemben garázdaság bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely jellegénél fogva köznyugalom elleni, kihívóan közösségellenes és erőszakos jellegű magatartást feltételez. Az ilyen jellegű cselekmények elkövetőivel szemben a határozott rendőri fellépés „kifejezetten” szükséges, amely alapvető társadalmi igényként – és a rendőri intézkedésekkel szemben támasztott elvárásként is – megfogalmazódik a köznyugalom és a közrend biztosítása érdekében.

Ennek értelmében a rendőrök a cselekmény mielőbbi felderítéséhez fűződő bűnüldözési érdek, továbbá a Panaszossal szemben felmerült gyanú kizárásának vagy alátámasztásának igénye alapján indokoltan, az arányosság figyelembevételével, kellő jogalappal döntöttek a Panaszos előállítása mellett.

A Panasztestület megállapította továbbá, hogy a rendőrség indokolatlanul késedelmeskedett a tanúkutatással, ezáltal sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Ezzel kapcsolatos álláspontom szerint az intézkedő rendőrök a helyszínen a cselekményben érintett személyeket meghallgatták, elsődleges adatgyűjtést elvégezték, amely elegendő volt arra, hogy a rendelkezésre álló információk alapján a nyomozó hatóság további eljárási cselekményeket hajtson végre. Ezáltal e tárgyban a Panaszost joghátrány nem érte figyelemmel arra is, hogy a büntetőeljárás bármely szakaszában a Panaszos észrevételt, indítványt tehet, a védelmére szolgáló tényeket az eljárás során bármikor előadhatja.

A Panasztestület a testi kényszerrel kapcsolatosan arra a következtetésre jutott, hogy indokolatlan volt a Panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer, mivel annak alkalmazása nem lehet önmagában indoka és jogalapja rendőrség által megjelölt előállítás. A testi kényszer alkalmazásához minimum felszólítással és kényszerítő eszköz használatára vonatkozó figyelmeztetéssel el nem hárítható passzív ellenállást kell tanúsítania az intézkedés alá vont személynek, önmagában a verbális ellenszegülés azt nem alapozza meg. A jelentések szerint a panaszos nem akart a rendőrökkel menni, de amikor felszólították erre és figyelmeztették, eleget tett a felszólításnak, továbbá a panaszos inni kezdett, amíg a rendőrök mással foglalkoztak, de amikor rászóltak, akkor eleget tett a felszólításnak és abba hagyta az ivást. Így gyakorlatilag felszólításra együttműködő magatartást tanúsított, így a vele szembeni testi kényszer alkalmazása szükségtelen volt.

A határozat VI/2. pontban hivatkozott jogszabályhelyek alapján kialakított álláspontom szerint e törvényi rendelkezések nem csak a rendőr által alkalmazható „kényszer” maximumát, de minimumát is előírják, mégpedig oly módon, hogy a rendőr olyan fokú kényszert kell, hogy alkalmazzon, amely megfelelő biztonságot fog nyújtani az intézkedés jövőbeni része során is. Ez az előírás az intézkedő rendőrtől azt követeli meg, hogy a panaszos jövőbeni magatartására vonatkozóan vonjon le megbízható következtetéseket. E következtetést a rendőr a helyszínen a jövőre vonatkozóan nem végezheti el „patikamérlegen”. Számtalan példa mutatta már, hogy a rendőr olyankor „alábecsüli” a szükséges intézkedés mértékét. Ezek következménye „jobb esetben mindössze” szökés, rosszabb esetben önkárosítás, súlyos sérülés, lőfegyverhasználat lett. A rendőrtől a törvényalkotó elvárja, hogy az intézkedése során ilyen esetek ne következheszenek be.

Fontos hangsúlyozni azt a tényt is, hogy az alkalmazott kényszerítő eszköz „pozitív hatását”, azaz a megelőzött további jogsértő cselekményt – megtörténtük hiányában – igazolni, bizonyítani nem lehet sem az intézkedés korai szakaszában, a kényszerítő eszköz alkalmazását megelőzően a helyszínen, sem azt követően hatósági, vagy bírósági eljárásban.

A jogalkotó ezért a mérlegelésnek „tágabb kört enged” amikor azt írja elő, hogy a rendőri intézkedés csak „nyilvánvalóan aránytalan” hátrányt nem okozhat az intézkedés alá vont személynek.

A testi kényszer alkalmazása olyan fizikai erő kifejtéssel jár, mely ereje, irányultsága (elvezető fogások, karfeszítés, földre fektetés) révén képes lehet megtörni az elszennvedőjének akaratát, azaz az akaratlagos ellenszegülő mozgását mindaddig, amíg a rendőr saját fizikai erő kifejtését megfelelő intenzitással és irányultsággal fenntartja.

A leírtakra tekintettel a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként azzal, hogy a rendőrök által alkalmazott testi kényszer szükséges és arányos volt figyelemmel a Panaszosnak az intézkedés során tanúsított viselkedésére, valamint az intézkedéssel szembeni engedetlenségére, amikor a rendőri felszólításnak nem tett eleget.

A fentiekben kifejtettek tekintettel nem értek egyet a Panasztestület állásfoglalásában tett megállapításokkal.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdés;

- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja, 50. §; 29. § (1) bekezdés;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (7), (9) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, 33. § (2) bekezdés b) pontja, 19. § (1) bekezdés, 16. § (1) bekezdés, 17. § (2) bekezdés, 15. § (1), (2) bekezdés, 33. § (4), (3) bekezdés, 15. § (1), (2) bekezdés;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 39. § (1) bekezdés, 40. § (1), (2) bekezdés, 31. § (11) bekezdés;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) bekezdés;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § a) pontja;

Budapest, 2016. február 22.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos